

593, 706412
.E 61
Insects

ENTOMOLOGISCHE BERICHTEN

MAANDBLAD UITGEGEVEN DOOR

DE NEDERLANDSCHE ENTOMOLOGISCHE VEREENIGING

Deel 19	1 juni 1959	No 6
---------	-------------	------

Adres der Redactie:

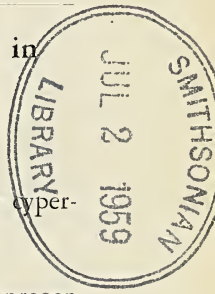
B. J. LEMPKE, Oude IJsselstraat 12^{III}, Amsterdam-Zuid 2 — Nederland

INHOUD: J. H. Woudstra: Enkele notities over nieuwe vindplaatsen van wantsen in Noord-Holland boven het Noordzee-kanaal (p. 105). — G. O. Evans and J. G. Sheals: Three new mesostigmatic mites associated with Millepedes in Indonesia (p. 107). — M. Delnoye: Bevindingen omtrent drie bedreigde dagvlindersoorten in Zuid-Limburg (p. 112). — W. M. Docters van Leeuwen: Eerste supplement op het gallenboek, Nieuwe Nederlandse gallen (p. 113). — G. L. van Eyndhoven and H. Groenewold: On the morphology of *Stenotarsonemus pallidus* and *S. fragariae* (Acar., Tars.) (p. 123). — Literatuur (p. 111: W. H. Gravestein). — Korte mededelingen (p. 111: W. Oord; p. 122: B. J. Lempke, Aanbieding, M. P. Peerdeman; p. 124: E. J. Nieuwenhuis, Mededeling).

Enkele notities over nieuwe vindplaatsen van wantsen in Noord-Holland boven het Noordzee-kanaal

door

J. H. WOUDESTRA

Halosalda lateralis Fall. Buitenhuizen: 5 exemplaren van met spaarzame cypergrassen en paardestaarten begroeide kleigrond. Vangdatum 29.VIII.58.

Saldula pilosella Thms. Zaandam, 1 ♂, vangdatum 27.IX.58.

Phytocoris reuteri Saund. 13.VII.52 1 ♂ en 1 ♀ tegen stam van goudenregen in mijn tuin te Zaandam.

Teratocoris antennatus Boh. Zaandam, 28.VII en 21.VIII.57, 3 ♀♀ en 2 ♂♂. De wijfjes werden gesleept van *Phragmites*, terwijl de mannetjes tussen deze planten op het water werden gevonden.

Systellonotus triguttatus L. IJmuiden, 24 en 25.VI.54, 12 ♂♂ en 3 ♀♀. De mannetjes werden gesleept van Luzerne, terwijl de wijfjes tussen deze planten liepen over mierennesten.

Hydrometra stagnorum L. Zaandam, 4.IX en 11.IX.55, 3 ♂♂ en 6 ♀♀, alle macroptere exemplaren op het water van klein slootje langs Provinciale weg.

Nysius ericae Schill. 1 ♀ en 1 ♂ tezamen in een kuiltje op een zandig terrein te Buitenhuizen aan het Noordzee-kanaal, vangdatum 18.IX.54. Daarna niet meer waargenomen.

Piesma quadrata Fieb. Zaandam, 2.VI.57 1 exemplaar op brandnetel. Waarschijnlijk een verdwaald voorwerp, daar deze soort in augustus 1958 in grote aantallen werd gevonden op een gedempte oude balkenhaven onder Chenopodiaceën.

Odontoscelis fuliginosa L. Wijk aan Zee, juni 1952, 1953 en 1954. 7 ♀♀ en 2 ♂♂, 1 exemplaar werd gevonden lopend over een duinpaadje, terwijl alle andere te voorschijn werden gehaald uit het zand enkele centimeters onder de oppervlakte aan de voet van zeer kleine planten van *Erodium*.

Gnathoconus albomarginatus Gze. Zaandam, 26.VII.55, 13.V.56 en 2.VI.57, 5 ♀♀ en 2 ♂♂ onder *Galium aparine* op braakliggend land tussen weilanden. Deze soort schijnt zich dus hier in het veen te kunnen handhaven, gezien de vangdata in drie opeenvolgende jaren.

Hallodapus rufescens Burm. Bij het vangen van Lepidoptera op de P.W.N.-terreinen in Heemskerk met een kwikdamplamp kwam in de nacht van 30.VI. op 1.VII.57 een macropteer mannetje van bovengenoemde wants op het doek. Deze vangst is voor de soort al een zeldzaamheid, want voordien zijn slechts 2 brachyptere exemplaren uit Nederland gemeld, n.l. 1 brachypteer ♀, 1.IX.51 te Otterloo, en 1 brachypteer ♀, 11.VIII.54, Hulshorst, beide leg. W. H. GRAVESTEIN.

De bovengenoemde vangst betreft dus het eerste macroptere exemplaar uit Nederland. Volgens de literatuur worden de dieren gevonden in mossen tussen heide alsmede in gezelschap van mieren, zodat om de wantsen in hun biotoop te kunnen vangen dus allereerst naar heide moest worden gezocht. Deze komt in de naaste omgeving van Heemskerk vanwege de kalkrijke bodem tamelijk zeldzaam voor, welke omstandigheid het zoeken vergemakkelijkte. Op 20.VI.58 werden alle bekende *Calluna*-vindplaatsen in de omgeving, gelegen op een afstand van ca. 1 km van de lichtplaats in 1957, bezocht. Er vielen echter geen *Hallodapus*-exemplaren te ontdekken. Een terreintje bij Bakkum (eveneens van het P.W.N.), ca. 6 km van de lichtplaats gelegen, leverde meer succes. Het bevond zich in een vlak duinterrein aan een bosrand en was ontstaan door gedeeltelijke afgraving van de kalkrijke bovenlaag, waardoor zich een vegetatie van kalkminnende en kalkvliedende planten dooreen kon ontwikkelen. De daar aanwezige heide bestond uit een vijftigtal pollen, omgroeid met mossen en kruipwilg, waaruit na lang zoeken een vijftal larven te voorschijn kwamen in diverse stadia van ontwikkeling. Deze larven werden in een glazen potje gedaan en dagelijks van verse heide voorzien, in de hoop dat dit de voedselplant van het dier zou zijn. Inderdaad werden ze reeds op de eerste avond zuigend aan de heide aangetroffen. De eerste vervellingen tot imago leverden op 27.VI.58 1 ♀ en 1 ♂ op. Daarna op 28.VI.58 1 ♀ en op 1.VII.58 1 ♂ en 1 ♀. Intussen werden bij een tweede bezoek aan de vindplaats op 28.VI.58 nog 5 larven gevonden, waaruit op 1.VII.58 1 ♀ en op 11.VII.58 nog 3 ♂♂ en 1 ♀ als imago te voorschijn kwamen. Tenslotte werden op 5.VII.58 nog 2 volwassen ♂♂ en 6 volwassen ♀♀ bemachtigd. In totaal dus 18 exemplaren, echter alle brachyptere voorwerpen. Zo vlot als het opkweken van de larven geschiedde, zo slecht verging het de volwassen exemplaren, daar deze binnen een week stierven. Zouden de volwassen dieren misschien tot een gedeeltelijk carnivore levenswijze overgaan? De imago's werden n.l. zowel aan de heide als aan dode exemplaren zuigend aangetroffen. Op de vindplaats kwamen de dieren zeer verspreid voor en alleen in die heidepollen waar ook mieren aanwezig waren. In de pollen waarin zich geen mieren bevonden, was ook geen *Hallodapus* te ontdekken. Het voorkomen bij mieren stemt dus overeen met de desbetreffende mededelingen in de literatuur. De gevonden mieren behoorden tot de soort: *Myrmica ruginodes*.

Zaandam, Noordse Bos 13.